

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 10. Differentia Presbyteratûs ab Episcopatu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

non fuerunt usurpata, nec inveniuntur in Ritualibus antiquioribus ante 700. annos; uti nec posteriora in Ritualibus ante seculum duodecimum scriptis. Et utraque Græcis sunt profusius inusitata, ut Morinus ostendit. Hodie tamen usurpanda sunt tanquam forma accessoria ex Ecclesiæ Latinæ præscripto, ad maiorem expressionem utriusque potestatis Presbyterorum, sacrificandi scilicet, peccataque remittendi. Videri potest Morinus de sacris Ordinibus p. 3. exercit. 7. c. 1. & 2.

- 40 Si objicias 1°. Florentinum, in Instructione Armenorum, nullam aliam tradere materiam Presbyteratus, quam calicis cum vino, & patenæ cum hostia traditionem. Nec aliam formam, nisi accipere potestatem, &c.

Respondeo cum Becano, Florentinum (in illa Instructione) solum meminisse materiæ accidentalis & accessoriæ, quæ ab Ecclesiâ fuit instituta; non essentialis, quam Christus instituit; eod quod hæc ex Scripturis & Patribus satis esset cognita.

- 41 Deinde retorqueo argumentum: Concilia antiqua, aliam non assignant materiam, nisi manuum impositionem; quibus eum Florentinum non contradicat, solum ergo meminit materiæ accidentalis, neque ex professo suscepit accuratè declarare materiam & formam essentialem singulorum Ordinum, sed locutum est juxta communem modum & consuetudinem, quo materia Sacramentorum appellari solet illa res vel cæremonia externa, in Sacramenti consecratione usurpari solita, quæ idonea est ad exprimendum Sacramenti effectum, sive interim sit materia accidentalis, sive essentialis, sive de necessitate Sacramenti, sive de necessitate præcepti. Quomodo idem Florentinum Confirmationis materiam esse dicit Chrysmâ consecratum ex oleo & balsamo, per Episcopum benedicto; balsamum tamen magis ad ornatum, quam ad essentialiam istius Sacramenti pertinere, plerique magni nominis Theologi non sine fundamento docent, prout vidimus lib. 3. c. 4.

Si objicias 2°. instrumentorum porrectionem ex concordi Theologorum sententia, solum esse materiam essentialem Presbyteratus.

Respondeo negando assumptum. Quia istam solum esse materiam accidentalem, solumque manuum impositionem essentialem esse, nobiscum tradunt Hugo Menardus in librum Sacramentorum Gregorii, Maldonatus to. 1. de Sacram. tr. de Ord. q. 3. p. 2. Becanus de Sacram. Ord. q. 4. Morinus de sacris Ordinationibus p. 3. exercit. 7. c. 1. Ivenius de Ord. q. 3. c. 2.

CAPUT X.

Differentia Presbyteratus ab Episcopatu.

- 42 Sacerdotium dividi solet in summum, & non summum, Sacerdotisque in simplices Sacerdotes, & summos, seu Episcopos, quos Concilium Tridentinum sess. 23. c. 4. declarat Apostolorum Successores, positos (sicut Apostolus ait) à Spiritu sancto regere Ecclesiam Dei, eoque Presbyteris superiores esse; ac Sacramentum Confirmationis conferre, Ministros Ecclesiæ ordinare, atque alia plerique peragere ipsos posse, quarum functionum potestatem reliqui inferioris Ordinis nullam habent. Et can. 7. si quis dixerit, Episcopos non esse Presbyteris superiores, vel non habere potestatem confirmandi, & ordinandi, vel eam quam habent, illis esse cum Presbyteris communem, anathema sit.

- 43 Hinc Acrius inter hæreticos semper est habitus, quod diceret, nulla in re Presbytero Episcopum antecellere, nullam inter utrumque discrimen esse.

Est enim (inquit) amborum unus Ordo, & idem honor, & dignitas. Acrium hæc in re secuti sunt Albigenes, Waldenses, Wiclefista, Lutherus, & Calvinus. Sed ipsos hæc ratione refellit S. Epiphanius hæresi 75. Episcoporum Ordo ad gignendos Patres præcipue pertinet. Hæc enim est Patrum in Ecclesiâ propagatio. Alter, cum Patres non possit, filios Ecclesiæ regenerationis latrone producit; non tamen Patres, aut Magistros. Quinam verò fieri potest, ut in Presbyterum constituat, ad quem creandum manuum imponendarum jus nullum habeat? Aut quomodo Presbyter Episcopo dici potest æqualis? Ante S. Epiphanius, Alexandrina Synodus, in causa S. Athanasii congregata, in Epistola Synodica, probat Ilchyram, à Collutho ordinatum, Presbyterum non fuisse, ex hoc quod Colluthus non erat Episcopus, sed simplex Presbyter.

Allatam inter Episcopos & Presbyteros differentiam ex Christi institutione esse, adeoque ex jure divino, pluribus, & aliis ostendunt. congruentis Morinus, Petavius, & alii ostendunt. Id solum Catholici controvertunt, an ista differentia ejusmodi sit, ut Episcopatus Presbyteratum novum addat characterem, novum Ordinem, novum Sacramentum? an idem sit Presbyteratus & Episcopatus character, idem Ordo, idem Sacramentum, solum dicens novam extensionem, vel relationem?

Magister, Alensis, S. Thomas, S. Bonaventura, veteresque Scholastici communiter (apud Morinum) censent Episcopatum idem esse Sacramentum, eundemque Ordinem cum Presbyteratu, nec diversum imprimere characterem. Contraria est opinio Altiisdorensis in Summa l. 4. tr. 8. q. 1. & nonnullorum aliorum. Media est opinio Paludani in 4. dist. 24. q. 7. 2. characterem Episcopalem esse ipsummet characterem Sacerdotalem, sed auctum accessione Episcopalis Consecrationis, per modum quo idem habitus scientiæ augetur plurium conclusionum cognitione, ita ut illa accessione Sacerdotalis character jam possit, quod ante non poterat, scilicet ordinare & confirmare. Ad quod necesse non est quod augetur entitative, sed sufficit quod augetur potestative, ad quod sufficit accessus novæ potestatis ex voluntate divina, cujus vi Sacerdos, in Episcopum consecratus, ordinare & confirmare jam possit, quod ante non poterat, sique character ipse jam evaserit (quod ante non erat) fons, ex quo reliqui Ordines tanquam rivi emanent. Sic dum Rex eundem hominem ad diversa officia promovet, vel pecuniæ pretium auget, nihil novi entitative addit homini vel pecuniæ, sed sola Regis voluntas facit eundem illum hominem jam posse, quod non poterat, eandemque pecuniam valere plusquam antè valebat. Hanc opinionem, utpote Patribus & vetustioribus Theologis conformem, valde probabilem existimo.

Illam etiam quaestio acriter in Concilio Tridentino controversa fuit, an Episcopi non solum quoad potestatem Ordinis (de qua omnes conveniebant) sed & quoad potestatem jurisdictionis superiores sint Sacerdotibus jure divino, ut videtur est apud Pallavicinum lib. 18. c. 14. & 15. ubi exhibet insignem Didaci Laynii (Societatis Jesu Generalis) hæc de re Dissertationem, quæ ostendit Ordinis Episcoporum potestatem in singulis Episcopis esse immediate à Deo; jurisdictionis vero Episcopalis esse à Deo immediate in genere, nimirum in quibusdam, ut in Petro ac Successoribus, atque in cunctis Apostolis ex peculiari privilegio; in reliquis Episcopis eam esse à Deo mediate, immediate à Romano Pontifice. Ideoque in Romano Pontifice, quamdiu perseverat in Pontificatu, jurisdictionem esse invariabilem; sum-

liter in Apostolis: in Episcopis variari posse, mutarique à Pontifice; non ex mera voluntate, sed ex causa. Videtur tota illa Dissertatio citato cap. 15. Sanctorum Leonis & Gregorii Magni pro illa testimonia, cum responsione ad ea quæ in contrarium ex Scriptura, & aliunde proferruntur argumenta.

47 Confutavit deinde quorundam distinctionem: jurisdictionem Episcoporum esse de jure divino; sed istius jurisdictionis materiam & loca à S. Pontifice destinari. Uti & istam aliam: jurisdictionem esse immediatè à Deo, sed non illius exercitium. Priorem quidem: quia jurisdictione est respectus quidam: omnis autem respectus ab ea causa, à qua profuit, accipit ut suos terminos signatè respiciat; terminos verò hujus respectus esse subditos & loca. Si ergo definitam jurisdictionem Episcopi habent à Deo, consequens foret eam ad omnem hominem & omnem locum extendi. Qui enim contulit indefinitam, contulit illimitatam.

48 Posteriorem confutavit, dicens, absurdum esse à Deo collatam Episcopis jurisdictionem impotentem, & quæ exerceri non possit. In summa, si universa jurisdictionis materia à Christo subiecta fuerit Romano Pontifici, ab eo cæteris Episcopis distribuenda, ipsamque etiam jurisdictionis exercitium ipsi subiectum fuerit; non esse, cur jurisdictione ipsi pariter subiecta non fuerit. Videantur quæ utramque in partem hac de re apud laudatum Historicum inveniantur. Illud solum observo, Laynii Dissertationem cum laude in Concilio acceptam fuisse.

CAPUT XI.

Fidei dogma est, præter Sacerdotium spirituale & internum, Christianis omnibus commune; aliud esse Sacerdotium externum & visibile, in ultima Cæna à Christo Domino institutum, ad sacrificandum & offerendum Deo corpus & sanguinem suum.

49 Dixi 1°. præter Sacerdotium spirituale & internum, quod in baptismo fundatur, consistitque in oblatione orationum, gratiarum actionum, contriti cordis, &c. De quo 1. Petri 2. & ipsi tanquam lapides vivi, superedificaverint, domus spiritualis, Sacerdotium sanctum, offerre spirituales hostias, acceptabiles Deo per Jesum Christum... Vos autem genus electum, regale Sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis. Et Apocal. 1. fecit nos regnum, & Sacerdotes Deo, & Patri suo.

50 Dixi 2°. aliud esse Sacerdotium externum & visibile, in ultima Cæna à Christo Domino institutum, ad sacrificandum & offerendum Deo corpus & sanguinem suum. Christus namque, est seipsum in ara crucis, morte intercedente, Deo Patri oblaturus erat, ut æternam illam redemptionem operaretur (ait Tridentinum sess. 22. c. 1.) quia tamen per mortem Sacerdotium ejus extinguendum non erat, in Cæna novissima, quæ nocte tradebatur, ut dilecta Sponsæ suæ Ecclesiæ visibile, sicut hominum natura exigit, relinqueret sacrificium, quo cruciatum illud, semel in cruce peragendum, representaretur, ejusque memoria in finem usque sæculi permaneret, atque illius salutaris virtus, in remissionem eorum, quæ à nobis quotidie committuntur, peccatorum applicaretur, Sacerdotem, secundum ordinem Melchisedech, se in æternum constitutum declarans, corpus & sanguinem suum, sub speciebus panis & vini, Deo Patri obtulit, ac sub eandem rerum symbolis, Apostolis, quos tunc novi Testamenti Sacerdotes constituebat, ut sumerent tradidit, & eisdem, eorumque in Sacerdotio

Tom. III.

successoribus, ut offerrent præcepit per hæc verba: hæc facite in meam commemorationem, uti semper Catholica Ecclesia intellexit, & docuit. Nam celebrato veteri Pascha, quod in memoriam exitus de Egypto, multitudo filiorum Israel immolabat, novum instituit Pascha, seipsum ab Ecclesia, per Sacerdotes, sub signis visibilibus, immolandum, in memoriam transitus sui ex hoc mundo ad Patrem, quando per sui sanguinis effusionem nos redemit... Et hæc quidem illa munda oblatio est, quæ nullâ indignitate aut malitiâ offerentium inquinari potest, quam Dominus per Malachiam, nomine suo, quod magnum futurum esset in Gentibus, in omni loco mundam offerendam prædixit. Et quam nos obscure innuit Apostolus Paulus Corinthiis scribens, cum dicit: non posse eos qui participatione mensæ demoniorum pollutum sunt, mensæ Domini participes fieri, per mensam altare utrobique intelligens, &c.

Quàmlibet obstrepat Lutherani, & Calvinistæ, certissima sunt quæ allatis verbis docet Tridentinum. Quod enim in novissima Cæna Christus incrementum novæ legis sacrificium obtulerit, videlicet corpus & sanguinem suum, sub panis & vini speciebus; quodque proinde suos tunc Apostolos, Apostolorumque in Sacerdotio successores, novi Testamenti tunc constituit Sacerdotes, dicendo: hæc facite in meam commemorationem. Probat 1°. ex Evangelica Cæna novissima narratione, sive ex verbis, quibus Christus consecravit, prout apud Lucam in Græco legitur, hoc est corpus meum, quod pro vobis datur, id est offertur præsentis tempore. Luc. 22. Vel, ut habet Paulus 1. Cor. 11. quod pro vobis frangitur. De calice item apud tres Evangelistas, verbo præsentis temporis in Græco legitur, qui pro vobis effunditur. Hæc est calix novi Testamenti in sanguine meo, qui pro vobis effunditur. Luc. 22.

Illâ quippe verba præsentis temporis, datur, frangitur, effunditur, non significant dari, vel effundi Apollolis ad manducandum, & bibendum, sed dari, & effundi Deo in sacrificium. Neque enim Christus ait: vobis datur, frangitur, effunditur; sed pro vobis. Nec solum pro vobis presentibus, sed pro vobis apud Lucam, & pro multis apud Matthæum & Marcum. Sensus proinde est: pro vobis & pro multis datur, & offertur Deo in sacrificium propitiatorium, in remissionem videlicet peccatorum, ut legitur Matth. 26. Atque ita universa Ecclesia semper intellexit, prout fatetur Lutherus in lib. contra Regem Angliæ, in lib. de captiv. Babylon. & in lib. de abrog. Miss. priv. Faucher & Calvinus l. 4. Institut. c. 18. §. 11. & 12. Fatentur (inquam) contra se stare traditionem Veterum, plurimorum sæculorum usu firmatam, omniumque consensu probatam (verba sunt Lutheri de captiv. Babylon.) Atqui universalis Ecclesiæ est de vero Evangelii sensu judicare, ubi de eo controvertitur, uti demonstratum est to. 2. lib. 2.

Probat 2°. quia Christus est Sacerdos in æternum, secundum ordinem Melchisedech. Psalm. 109. Sicut ergo Melchisedech panem & vinum obtulit in sacrificium, Genes. 14. hoc fecit & Christus: non in cruce, sed in ultima Cæna, offerendo corpus & sanguinem suum sub speciebus panis & vini. Ideo namque est, & dicitur Sacerdos secundum ordinem Melchisedech, quia idem sacrificium obtulit, ut optimè exponit Cyprianus epist. 63. ad Cecil. ubi alludens ad verba illa, secundum ordinem Melchisedech, dicit quod hic ordo est de sacrificio illo veniens, & inde descendens, quod Melchisedech Sacerdos Dei Summi fuit, quod panem & vinum obtulit, quod Abraham benedixit. Nam quis magis Sacerdos Dei Summi, quam

M m m m